

Evitar tortura cun scriver brevs

Oz envida la grupp da Amnesty International Cuera ella Werkstatt ad ina sera d'informaziun ed acziun

■ (sb) **Bia tiaras han aboliu la tortura. En varga 100 tiaras ei la tortura denton mo svanida en l'illegalitad e vegn praticada vinavon. L'organisaziun Amnesty International s'engascha pils torturai. Oz cun ina sera d'informaziun ed acziun da scriver brevs a Cuera.** «Il pli grond inimitg dalla tortura ei la publicitad », ei l'organisaziun Amnesty International (AI) perschuada. Per ch'il pievel reageschi fa l'organisaziun attents quel cun acziuns sco l'exposiziun d'informaziun e benefeci tortura. Quella ei da veser entochen il fevver 2007 ella staziun dalla viafier a Sumvitg. La grupp da Amnesty International Cuera envida questa sera allas 18.00 ad ina sera d'informaziun davart sia lavur. A partir dallas 18.45 sa mintgin s'engaschar per personas arrestadas senza cuolpa cun scriver brevs.

Far tema als dictaturs da quest mund

Avon pressapauc 200 onns ei la tortura vegnida abolida en biaras tiaras ed ei svanida ord il dretg penal. En biaras tiaras ei la tortura denton mo svanida en l'illegalitad. El zuppau vegn la tortura duvrada vinavon sco arma politica dil stadi. «Nua ch'ei dat neginas perdetgas sto negin segiustificar. Per evitar tortura stuein nus pia vegnir a plaid sco perdetgas», scriva Amnesty International en l'informaziun tier l'exposiziun tortura. «Nus carstgauns da tut il mund stuein accusar

ils responsabels dallas regenzas», scriva AI vinavon. Mintga stadi fetschi quitaus per sia reputaziun, perquei seigi l'accusaziun internaziunala la metoda la pli efectiva per impedir la tortura. La AI organisescha era acziuns urgentas (scriver brevs) per spindrar personas innocentas. Tenor l'organisaziun portan talas acziuns success en rodund 40 pertschien dils cass. Tier varga duas tiarzas dils cass dat ei levgiaments d'arrest, il providiment medicinal ed il contact cun parents ed advocats vegnan possibilitai.

Maletgs che fan pial gaglia

L'exposiziun tortura ei atnamein buca propi in'exposiziun. Tenor *Jean Amery* san ins buca exponer tortura, gie gnanc descriver tala. Amery ei staus perschunier en in camp da concentraziun en Tiaratudestga. Amnesty International posseda nundumbreivels documents da torturas; fotografias che muossan corps sfigurai, rapports d'unfrendas e precisas explicaziuns tecnicas d'anteriurs torturaders. Per pietad ed auters motivs muossa AI denton buca quels originals, mobein serestrenscha sil necessari. Sche quell'exposiziun sappi insumma esser in'exposiziun lu suletamein ina che fetschi allusiuns. «Buca dapli, e dapli duess era buca esser necessari», scrivon ils expositurs. Ils maletgs derivan d'artists ch'enconuschan il pitir da survivents ni ein malegiai directamein d'unfrendas. Maletgs che fan pial gaglia,

Tenor Amnesty International sa mintgin s'engaschar encunter la tortura da carstgauns arrestai.

MAD

els muossan l'absoluta umilitaziun d'umens e dunnas che vegnan torturai bluts. Las blessuras meinan savens datier alla mort ni schizun entochen la mort. Ils texts declaran tgei carstgauns che inventan las metodos da tortura e tgeinins carstgauns che vegnan recrutai per torturar ils auters.

Metodas da tortura

Egl Iran, Irac, l'Egipta, Siria, India, Terchia ed en biebein 100 ulteriuras tiaras vegnan carstgauns torturai duront l'inquisiziun ni igl arrest. Ei vegn torturau cun fiars (da far ora cul fier), maschinas da furar, electroschocs vid

pèz e genitalias. Als arrestai vegn ei rut l'ossa ed ins fruscha substanzas corrosivas en lur egl ed en lur plagas. Violenza sexuala ei ina ferma part dalla tortura. Suentier inquisiziuns ein ils arrestai biaras gadas aschi maltractai ch'ins enconuscha buca pli els. Tenor retschercas da Amnesty International san mo quater pertschien dils Svizzers ch'ei vegn aunc torturau aschi fetg ed aschi bia sin nies planet.

Contact: Tier Amnesty International Svizra: www.amnesty.ch; Al dil Grischun: Monika Capelli, Cuera lcapelli@spin.ch

